

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndc/7/2023
Identifikačné číslo spisu:	4222203207
Dátum vydania rozhodnutia:	27.04.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:4222203207.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne J. D., narodenej X. H. XXXX, O., F. XXX, proti žalovanému Okresnému súdu Komárno, Komárno, Pohraničná 6, o návrhu na delegáciu, konflikt záujmov, vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 10C/11/2022, takto

rozhodol:

Návrhu žalobkyne **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Komárno predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v zmysle § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) spis Okresného súdu Komárno sp. zn. 10C/11/2022 z dôvodu vhodnosti, pretože žalobkyňa podala návrh na prikázanie sporu inému súdu.

2. Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že žalobkyňa dňa 21. septembra 2022 doručila na Okresný súd Komárno podanie označené ako Návrh na delegáciu (konflikt záujmov); Žaloba na Okresný súd Komárno. Uviedla, že v zmysle CSP podáva návrh na delegáciu, nakoľko Okresný súd Komárno nemôže zastávať dve kľúčové role, byť žalovaným, ale aj orgánom, ktorý takýto konflikt proti sebe rieši, ide o konflikt záujmov. Daný orgán nemôže sám seba riešiť. Skonštatovala, že Okresný súd Komárno je vylúčený, nakoľko tento orgán nemôže konať objektívne proti sebe. Trvala na delegácii do iného kraja, najlepšie do Bratislavy. V zmysle pokynu najvyššieho súdu z 27. októbra 2022 Okresný súd Komárno uznesením z 12. decembra 2022 č. k. 10C/11/2022-17 vyzval žalobkyňu podľa § 129 ods. 1, 2 CSP, aby v stanovenej lehote odstránila nedostatky svojho podania, pretože neobsahuje zákonné náležitosti podania vo veci samej v zmysle § 127 a § 132 CSP. Žalobkyňa mala o. i. tiež upresniť, či podáva návrh na prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP a uviesť aj dôvody, pre ktoré tento postup navrhuje. Žalobkyňa v reakcii na túto výzvu v podaní z 19. decembra 2022 uviedla, že v zmysle § 39 ods. 1 CSP Okresný súd Komárno je v konflikte záujmov, nikto/žiadny orgán nemá právomoc o sebe rozhodovať. Okresný súd Komárno by nemal rozhodovať o žalobe proti Okresnému súdu Komárno. Poukázala na § 39 ods. 3 CSP, podľa ktorého o spore rozhodne najvyšší súd, nie Okresný súd Komárno a ani Krajský súd v Nitre.

3. Okresný súd Komárno ako žalovaný mal za to, že návrh žalobkyne na prikázanie sporu inému súdu nie je dostatočne určitý, keď žalobkyňa neoznačila, ktorému konkrétnemu okresnému súdu navrhuje prikázať predmetný spor na prejednanie a rozhodnutie. Žalobkyňa v podanom návrhu neuviedla také výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali delegáciu sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti. To, že Okresný súd Komárno je žalovaným i vecne a miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu, nemusí automaticky zakladať dôvod pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti.

4. Podľa § 39 ods. 1 CSP ak nemôže príslušný okresný súd alebo krajský súd o spore konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení, musí byť spor prikázaný inému súdu tej istej inštancie.

5. Podľa § 39 ods. 2 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

6. Podľa § 39 ods. 3 CSP o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

7. Najvyšší súd (§ 39 ods. 3 CSP) prejednal návrh žalobkyne na prikázanie sporu Okresného súdu Komárno vedeného pod sp. zn. 10C/11/2022 inému súdu z dôvodu vhodnosti a dospel k záveru, že podanému návrhu nie je možné vyhovieť, pretože neboli zistené zákonné predpoklady na takýto procesný postup v zmysle § 39 ods. 2 CSP.

8. Dôvody prikázania (delegácie) sporu môžu byť rôzne v závislosti od predmetu konania, postavenia sporových strán, ale aj doterajších výsledkov konania. Dôvody na strane sporových strán vyplývajúce z ich postavenia môžu mať najmä osobnú, zdravotnú, finančnú, prípadne sociálnu povahu. Delegácia sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručenej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ktorý je daný na podklade vopred stanovených zákonných pravidiel vecnej a miestnej príslušnosti súdov. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, ktorá trvá až do jeho skončenia (§ 36 CSP, zásada perpetuatio fori). K prikázaniu sporu inému súdu možno preto pristúpiť iba vo výnimočných prípadoch, v ktorých by prejednanie sporu iným, než (doposiaľ) príslušným súdom znamenalo z komplexného pohľadu jeho hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie posúdenie. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov sporových strán, pričom dôvody uvádzané stranou, ktorá návrh predkladá, možno zohľadniť len vtedy, ak to nebude mať negatívny dopad na protistranu.

9. V posudzovanom prípade žalobkyňa vo svojom podaní doručenom na Okresný súd Komárno dňa 21. septembra 2022 neuviedla relevantné dôvody navrhovanej delegácie sporu z dôvodu vhodnosti, t. j. neuviedla žiadny osobitný dôvod, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu. Podstatou jej námietok, ktoré sú predstreté iba vo všeobecnej rovine, bolo, že Okresný súd Komárno je v konflikte záujmov a nemôže sám o sebe rozhodovať. Ani na výzvu súdu žalobkyňa svoje podanie nedoplnila a neuviedla dôvody, pre ktoré navrhuje postup v zmysle § 39 ods. 2 CSP, iba zopakovala, že Okresný súd Komárno je v konflikte záujmov. Za tejto procesnej situácie najvyšší súd nevzhliadol v danej veci okolnosti, ktoré by vykazovali znaky takej výnimočnosti, aby bolo možné podanému návrhu vyhovieť.

10. Pre úplnosť veci najvyšší súd dodáva, že z obsahu predloženého spisu nezistil ani dôvody, ktoré by opodstatňovali prikázanie sporu inému súdu z tzv. dôvodu nutnosti v zmysle § 39 ods. 1 CSP. Na tomto mieste najvyšší súd poukazuje na už skôr vyslovený právny názor, že za dôvod na vylúčenie sudcu nemôže byť bez ďalšieho považovaná okolnosť, že súdnictvo vykonáva na súde, proti ktorému smeruje žaloba (uznesenie najvyššieho súdu z 31. mája 2010 sp. zn. 3Nc/14/2010).

11. Vzhľadom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP (a ani z dôvodu nutnosti

v zmysle § 39 ods. 1 CSP), a preto návrhu žalobkyne nevyhovel.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.